DOUĂ PALOŞE

de Györfi-Deák György

Soarele se înălţase de amiază, mult deasupra stâncilor şi dogorea nemilos. Pe drumul prăfuit şi pârjolit ce trece prin ţinutul sterp al Munţilor Seci, Două-paloşe, ostaşul, eroul de la Dealul Merelor Pârguite, cel trădat şi părăsit în bătălia de la Balta Lată, unde nobilii îşi dăduseră mâna cu rebelii împotriva fostului împărat, mergea către Oraşul-celor-zece-poduri. Nu zărea nici un petec de umbră, unde ar fi putut să se ascundă, să aştepte să se petreacă zăpuşeala zilei. Transpirase ca un cal, năduşeala îi ardea pielea, îi lipise cămaşa de piept, de spinare. Era deja foarte însetat, iar prin jur nu se vedea decât piatra goală. Înainta agale, încovoiat pe bastonul de călător, singurul său sprijin la drum lung, cu ochii în pământ.

Toropit de căldură, nici nu mai ştia pe unde calcă, lăsându-se în voia drumului. Îşi dădu seama că era cineva aşezat pe margine, abia după ce trecuse de el. Îl confundase, probabil, cu o buturugă. Se întoarse, era un bătrân călugăr, înveşmântat într-o roabă decolorată, numai petice. Medita. Cum Două-paloşe nu avea harul răbdării, se aplecă şi trase pustnicul de mânecă.

-N-aveţi să-mi daţi un pic de apă?

-N-am mai mult decât încape în mine, răspunse călugărul fără să-şi ridice privirea. Dar ocoleşte piatra cămilei şi vei găsi ochiul dragonului.

Viteazul ridică din mâini, omul acesta e nebun, i-a copt soarele minţile! Dar îşi schimbă pe loc părerea când schimnicul scoase de sub haină o ulcică cu buza ştirbă:

-M-ai îndatora să-mi aduci şi mie un strop?

-Desigur! strigă omul şi porni avântat la drum. Într-adevăr, nu departe, după o stâncă cu două cocoaşe pornea o cărăruie sinuoasă, iar după cel de-al treilea urcuş zări într-o vale nebănuită un lac cu apele de culoarea petalelor de stânjenel. Viteazul chiui şi începu să coboare, sărind din stâncă în stâncă aidoma unui ţap sălbatic. Ajuns pe mal, se aruncă cu capul înainte în undele răcoroase.

Dar abia apucă să se ridice la suprafată, că dintre ape se înălţă ameninţător gâtul şerpesc al unui dragon. Două-paloşe încremeni în loc, dar îşi domoli frica şi cârmi iute, astfel încât să ajungă lateral, sub pieptul dihaniei. Arătarea îşi arcui gâtul şi se

repezi cu capul în apă. Viteazul se trase într-o parte, în vâltoarea unde nu se putea deosebi ce este solz şi ce e val, şi se prinse de coama dragonului. Atunci animalul se înălţă în ceruri. Părea un fulger aruncat în tării de lumina reflectată în oglinda apei. Aerul aluneca peste solzii aurii şi-i făcea să şuiere cu puterea unei tempeste, ghearele de diamant sfâşiau norii, iar şerpuirea năvalnică a trupului părea fără de sfârşit.

Musteţile fiarei plesneau ca nişte bice, iar înălţarea era atât de rapidă, încât pocnetul lor părea să fie prea repede lăsat în urmă. De frică, Două- paloşe apucă una dintre ele şi trase puternic, ca să înfrâneze avântul zburătorului. Dragonul scoase un muget copleşitor, cum nu se mai auzise de la despărţirea cerului de pământ, şi-şi scutură capul încornorat cu atâta furie, încât omul fu azvârlit cât colo.

Două-paloşe se născuse sub o stea norocoasă, deoarece nimeri iar în apă. Dar de această dată nu mai stătu să se răcorească, ci lopătă spornic din braţe şi o tăie cu iuţeala ţiparului către mal. Aruncă o privire către bolta cerească. Deşi nu se zărea nici urmă de dragon, umplu dintr-o bucată ulcica pustnicului şi-şi luă tălpile la spinare. Alergă o bună bucată de drum, apoi se aşeză mai la fereală, să-şi tragă sufletul un pic.

-Era s-o păţesc... Ce mai dihanie! Mamă, ce sperietură am tras, de-am uitat şi să tremur! Totuşi, dacă mă gândesc bine, am izbutit să-l smulg pe măreţul dragon din bârlogul său de ape şi să-l pun pe fugă. Cine a mai izbândit una ca asta? Nimeni, în afară de mine, Două-paloşe! Cred că sunt unul dintre vitejii fără de pereche. Ar trebui să mi se spună Viteazul Vitejilor!

Se înfăţişă mândru nevoie-mare dinaintea pustnicului:

-Spuneţi-mi, vă rog, cum credeţi că a reuşit un viteaz fără de pereche să izgonească dragonul din Lacul-petalelor-de-stânjenel?

-Ca un viteaz fără de pereche, prinzându-l de piept.

-Dar un viteaz cu faimă, cum ar fi procedat?

-Un viteaz cu faimă l-ar fi prins de gât.

-Dar un viteaz ca mine?

-Un viteaz ca tine l-a tras de mustăţi.

Două paloşe înghiţi în sec. Îşi dădu seama că moşul dinadins l-a trimis să-i aducă apă din lacul dragonului şi se

înfurie cumplit. Îşi încleştă mâna pe baston, cu gândul să-i facă de petrecanie călugărului.

-Spuneţi-mi, vă rog, cum se cuvine ca un viteaz fără de pereche să omoare pe unul care şi-a bătut joc de el?

-Cu pensula, răspunse liniştit bătrânul.

-Dar un viteaz cu faimă?

-Cu vorba.

-Dar un viteaz ca mine?

Pustnicul îl privi cu înţelegere:

-Un viteaz cu sufletul bun, ca tine, cunoaşte valoarea unei vieţi. Când totuşi omoară pe cineva, o face la mânie, fără să se gândească, cu ce-i pică în mână. De exemplu, cu bastonul de călător.

Două-paloşe, văzând că înţeleptul l-a ghicit din nou, se ruşină.

-Nu există putere mai presus decât viaţa, îl dăscăli maestrul. Cine crede că poate lua locul meşterului dulgher şi tăia cu toporul, lesne îşi va răni mâna. Numai cel care dă viaţă fiinţelor de sub cer, poate să le-o ia. Nouă, oamenilor, ne este menită doar măsura înţelepciunii.

Două-paloşe, care-şi dorise cândva să fie numit Viteazul Vitejilor, îl privi cu atenţie şi desluşi pecetea dragonului pe fruntea înţeleptului. Parcă şi mustaţa stângă era un pic ciuntită. Îşi ceru smerit iertare, apoi voie să mai rămână. Stătu o săptămână, o lună, un an, apoi cine mai ştie cât? La timpul cuvenit, lepădă veşmintele de oştean, făcu legămintele de curăţenie, îmbrăcă roba călugărească şi i se alătură bătrânului în pustnicie. Poate că mai trăiesc şi azi şi aşteaptă împreună să călăuzească puţinii călători ce răzbat prin deşertul Munţilor Seci. Dacă veţi nimeri din întâmplare pe acolo, vă rog să le transmiteţi urările cele mai respectuoase din partea mea.